ՏԱՍՆԵՕԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՎ 1913 ՀԱՅԿԱԿԱՆ 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1886 (Ն. Տ.) 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԻՆՄԱՆԸ

ԲԱՑԱՌՈՐԵՑՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ԿԱՆԽԻԿ

Տարեկան Վեցամսեայ
Ռուսաստանի 6 Մանեթ 3 Մանեթ
Դուրսանց » 7 » » 3½ »

20 փոխարէն

ԳԻՆՄԱՆԸ

Հայերենի եւ թարգմանաբար եւ այլ լեզուներով գրքեր է ուղղել առ խմբագրութիւն. Գ. Գէորգ Մէրտեան Պարոյր, Դրեսդէն Էնենկի խան եւ եկեղեցի յարկ թիւ 1.

20 փոխարէն

Կ. ՊՈԼԻՍ 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

Վիեննա 12 յուլիս.— Մեր գիւանագիտական ներքոյ մէջ կը մնայ Բուլգարիա մէջ, իմանալ նոր Գեղարքարտարդ մը պիտի գուսնարի, որ Բ. Դրան և Ալէքսանդր իշխանին միջև ֆիքրերէնի կարգադրութիւնները պիտի վերաբերի. Այս գեղագարտարդը մէջ, Թարիքի կիսան՝ յիշեալ կարգադրութեանց վերաբերմամբ՝ ինչ ինչ առարկութիւններ պիտի ընէ, որոց հաւանութիւն պիտի տան բարդ աէրութիւնը. Բ. Դրան եւս հաւարդան ծանուցագիր մը պիտի տրուի, որի զգնդիկներուն պիտի հրաւիրէ զայն.

Զեկիրատ 12 յուլիս.— Թագաւորը՝ իր գիւանագիտական հեռաւորագոց հետ նիշ ուսեալ եղեցաւ. Գ. Կարաւանին՝ Թագաւորին ընդունելու մասին ի Բարլին.

Լոնդոն 13 յուլիս.— Գարիպալդի կը հեռագրեն առ Տէլլի-Նիս.—

«Եղբայր ցնծեցէք, որը Գարիպալդիին Բուլգարիան հոգի, ի Մեզան կ'ելնիմայն ձեռնէ հանար, սահմանագլուխ տրոյնեցաւ. Առաջ փոխ մը ծագեցաւ, յարուցմ 80 նոյեմբեր և 17 Թագոր ոգանեցան. Բացմամիս միաւորեցաւ կան. Բուլգարիան հրամանատարն գնաւ. Գարիպալդի կառավարութիւնը մնացանվ է. և Բուլգարիան միաձայնութիւն մը կը փափանայ ի Թարգան և Լանդրպանան»

Զեկիրատ 13 յուլիս.— Միրան թագաւորի՝ նիշ ուսեալ եղեցաւ առաջ. Նոր տարեայ տաթիւ ռանգի մը ուղղեց առ Գ. Կարաւանին, յարուցմ կը ընդունեցաւ առաջին նախարարն իր հարցերանգիրական ջանքից և անձնուիրութեան համար զոր կը ուսնէ առ ազգն և տարբերական գերագանցն. Այս նամակաւ թագաւորն նշանակեց ընդունելութիւն կը յայտնէ բանակին և մարդիկներուն, որը ամենէ ազգանպատիւ փարիզեանները մէջ իրենց սա հայրենիս և սա թագաւորն ունեցան գարաստանութիւններն ըմբռնեցին: Վերջապես, թագաւորն ընդհանուր ներում կը հրատարակէ ինքնատ ամանց օրը 1883ի սարատանութեան պատճառաւ դատապարտուած են.

Զեկիրատ 14 յուլիս.— Մերոյ և Գալիոր զինուորական իշխանութեանց միջև գերեալ փոխանակութիւն մը տեղի ունեցաւ երեկ. Գալիոր գերիներն 2544 զոր է 1 քարտ էին, իսկ Մերոյ գերիները թիւով 1073 զոր էին.

Վարշաւա 14 յուլիս.— Ջրոյց կայ տան մէջ. քաղաքական և փարտային նկատագրութիւնքը. Բուսանիան կառավարութիւնն վարչութիւն. Վիեննայի. Բիեվի և Ռաչայի կառավարութիւնները գարդ կառավարութեանց վերաբերելու դիտարարութիւն ունի. Ձեռնհաս ուխտաց մէջ. Բարդ. Նիսական տարբեր առանցնելու. Հաճար հարի մը կը հանարան այս անարդարութիւնն.

Զեկիրատ 14 յուլիս.— Նեբոնան արժանացաւ բարդ քաղաքական բանարարկեալը այս մեկնարէն լեռայ արձակեցաւ. Առաջ մէջ ն ծանրաձեռ ազատական կեղծ. Մանանարին բարդ անդամ.

Լոնդոն 13 յուլիս.— Թագուհի խոսքին նոտերով. Բանտասան լուսերը զէնդիկեց միներ. Միւս կողմ, Մերոյ պիտ յաստարարեր է թէ. չկրնար իր զարդերն ուղեանել՝ հարաբերեան կրնայ մանի. Լաւ որ մի հանանարութիւն տայ լուսերը Գալիորա-Բուլգարիան խնդրերն կանխաւ լուսման ցարդաի Բանտասան և Մերոյիս զէնդիկեց չեն եղած.

Վիեննա 15 յուլիս.— Ռաս կ'ըսուի թէ Զարէն կողմէ Արէքսանդր իշխանին նամակին տրուած պատասխանն չատ ցուրտ լեզուաւ մը գրուած է. Զարը կը ապարկանի ներ Մեկնարանը իշխանին տուած ազատ. հովութեանց անկեղծութեան վրայ.

Զեկիրատ 15 յուլիս.— Բաղդատյանցոնս կը ներքնի այն լուրը թէ. Գ. Գ. Թիթոմիր. Բրչանց և իրենց ներսանկեալը Թագաւոր գանձնկեց ընելու խորհուրդ յայտեր են.

Վիեննա 15 յուլիս.— Լէմպերգէն կը հեռագրեն առ Գարիպալդանան Բարիքիր թէ. բարդարանին ունի 35 են այն երկիներուն գրագրեն, որը վերջին որոշ յերեան եղան իմանալ Բարիզեանան ազատարարութեան մը. որ իրը թէ ի մասայ պիտի ծագի ներքոյ.

Լոնդոն 15 յուլիս.— Բաղդանիա գանձանագ-ֆանար Բուլգարիայի արքան ունիր ինքն գրեալ թեան մ' ի նոր գարանի կարիք կը յայտնեն. Կարծեաց այս լանկարդանան փոփոխութիւնն մանանար յառաջ կուգայ այն հրամարանեն. զոր Լէյտ Գանարիան գարանարաւած է տարբ. Բուլգարայի փոխարարութեան պատճառէն. և մանանարն ասա հասած երկիր գէլ լուրերն, որը որ և է տարանիայ չեն թարգեր տարանիքի չի գանգանութեան մը մնալուան պարկեան վրայ. նեբէ գանանարանի մէջ մեկի ունեցաւ երկի. Գալիորդ գերիներն 2544 զոր է 1 քարտ էին, իսկ Մերոյ գերիները թիւով 1073 զոր էին.

Վարշաւա 14 յուլիս.— Ջրոյց կայ տան մէջ. քաղաքական և փարտային նկատագրութիւնքը. Բուսանիան կառավարութիւնն վարչութիւն. Վիեննայի. Բիեվի և Ռաչայի կառավարութիւնները գարդ կառավարութեանց վերաբերելու դիտարարութիւն ունի. Ձեռնհաս ուխտաց մէջ. Բարդ. Նիսական տարբեր առանցնելու. Հաճար հարի մը կը հանարան այս անարդարութիւնն.

Զեկիրատ 14 յուլիս.— Նեբոնան արժանացաւ բարդ քաղաքական բանարարկեալը այս մեկնարէն լեռայ արձակեցաւ. Առաջ մէջ ն ծանրաձեռ ազատական կեղծ. Մանանարին բարդ անդամ.

Լոնդոն 13 յուլիս.— Թագուհի խոսքին նոտերով. Բանտասան լուսերը զէնդիկեց միներ. Միւս կողմ, Մերոյ պիտ յաստարարեր է թէ. չկրնար իր զարդերն ուղեանել՝ հարաբերեան կրնայ մանի. Լաւ որ մի հանանարութիւն տայ լուսերը Գալիորա-Բուլգարիան խնդրերն կանխաւ լուսման ցարդաի Բանտասան և Մերոյիս զէնդիկեց չեն եղած.

Վիեննա 15 յուլիս.— Ռաս կ'ըսուի թէ Զարէն կողմէ Արէքսանդր իշխանին նամակին տրուած պատասխանն չատ ցուրտ լեզուաւ մը գրուած է. Զարը կը ապարկանի ներ Մեկնարանը իշխանին տուած ազատ. հովութեանց անկեղծութեան մը. Զարը կը ապարկանի ներ Մեկնարանը իշխանին տուած ազատ. հովութեանց անկեղծութեան մը.

Զեկիրատ 13 յուլիս.— Բաղդանիա գանձանագ-ֆանար Բուլգարիայի արքան ունիր ինքն գրեալ թեան մ' ի նոր գարանի կարիք կը յայտնեն. Կարծեաց այս լանկարդանան փոփոխութիւնն մանանար յառաջ կուգայ այն հրամարանեն. զոր Լէյտ Գանարիան գարանարաւած է տարբ. Բուլգարայի փոխարարութեան պատճառէն. և մանանարն ասա հասած երկիր գէլ լուրերն, որը որ և է տարանիայ չեն թարգեր տարանիքի չի գանգանութեան մը մնալուան պարկեան վրայ. նեբէ գանանարանի մէջ մեկի ունեցաւ երկի. Գալիորդ գերիներն 2544 զոր է 1 քարտ էին, իսկ Մերոյ գերիները թիւով 1073 զոր էին.

Վարշաւա 14 յուլիս.— Ջրոյց կայ տան մէջ. քաղաքական և փարտային նկատագրութիւնքը. Բուսանիան կառավարութիւնն վարչութիւն. Վիեննայի. Բիեվի և Ռաչայի կառավարութիւնները գարդ կառավարութեանց վերաբերելու դիտարարութիւն ունի. Ձեռնհաս ուխտաց մէջ. Բարդ. Նիսական տարբեր առանցնելու. Հաճար հարի մը կը հանարան այս անարդարութիւնն.

Զեկիրատ 14 յուլիս.— Նեբոնան արժանացաւ բարդ քաղաքական բանարարկեալը այս մեկնարէն լեռայ արձակեցաւ. Առաջ մէջ ն ծանրաձեռ ազատական կեղծ. Մանանարին բարդ անդամ.

Լոնդոն 13 յուլիս.— Թագուհի խոսքին նոտերով. Բանտասան լուսերը զէնդիկեց միներ. Միւս կողմ, Մերոյ պիտ յաստարարեր է թէ. չկրնար իր զարդերն ուղեանել՝ հարաբերեան կրնայ մանի. Լաւ որ մի հանանարութիւն տայ լուսերը Գալիորա-Բուլգարիան խնդրերն կանխաւ լուսման ցարդաի Բանտասան և Մերոյիս զէնդիկեց չեն եղած.

Վիեննա 15 յուլիս.— Ռաս կ'ըսուի թէ Զարէն կողմէ Արէքսանդր իշխանին նամակին տրուած պատասխանն չատ ցուրտ լեզուաւ մը գրուած է

ւորի իրեն համար պանդխել ոչ միայն վնասին, այլ և Թուրքի գանձարկը. դի եթէ այս գանձարկը Սերբերոյ ձեռքը չդանուի, Գերմանիա ուզած ժամանակը պիտի կրնայ Մաֆկոնին մնձեր և Սերբիա բնաջնջեալ լուցեր որ և է պատերազմական ասպարէզ մնալու, ինչ քա. նակութեամբ ալ որ լլլի. Ի. Վերջապէս. եթէ երբեք բան բանական ի նկատ չառնուին Սերբոյ իրաւունքները, Միւսն Բաղարան և ընդ իւր ամբողջ Սերբ ժողովուրդը պատրաստ են կռիւը շարունակելու.

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթան Իմիլեանի պատուանդանին տակի չրագրաՀերը չարդարենց Հալեպի կուսակալ Ձեմիլ փաշայի և Տարսոնեցի ամբոխեանց դրամատարար Ցերիդ ԼիՊՊի փաշայի.

Ն. Կ. ՎեհաՊատուութիւնն գրեցուցած Տիւորը պէտի ուղարկուի և անձնուէր ծառայութիւն գնահատելով, կայս. պարգևը հրամիրեց և Լիվայութեան տարեկան չեռնարկեց նմա.

—Եղբարքի Դանարար Սուլթան փաշա, որ բանական տանէն է մեր հիւանդ Հր. չարաչի գիշեր մնաց.

Ասպարիսատրութեան հանդեսի կիրառեի որ տեղի ունեցաւ. Այսուհետի մշակներին մէջ. Ներքոյ էին Բարձր. Շեկիւլ-Իսլամը, բարձր Նախարարք և այլ բարձրաստիճան անձինք.

Ասպետներուն իւր ասպարէզին մէջ անձնուիրութիւնը ծառայած է տեսութեան այլ և այլ պարգևներ գնա՞ բելով. գլխաւոր գուսանաց կուսակցութիւնը բրան և նախարարութեան մասնակցած իր գործընկեր մասնակցաց մէջ.

Հանդիսաւորութիւն 72 ասրեկան էր և 22 գուսան կը մասնա.

—Մեծ. Կապրաս Բարձր. Բեսարի փաշայի նախագահութեան և ներկայի գործոց նախարար Միւնիր. արտաքին գործոց նախարար Սայիս, գաւառական գործոց նախարար Սերբերի փաշաներէ և Եզեւանոյ նախարար Զինեի էֆ.է բարձրագոյց բարձր յանձնաժողովը մը երեկ գումարեալ մինչեւ ուշ ատեր խորհրդակցեցաւ թէ թէ թեթեւցաց նկատմամբ.

—Աղբիւրներ, Բուսական, Գերմանական և Աւստրիական գեղասնամանց Ա. Բարդանը հրեկ Բ. Գուսան երգիչով ուսանիցեցան արտաքին գործոց նախարար Սայիս փաշայի և խորհրդական Տաճան Ռարաբիւն էֆ.ի հետ.

Սեռոյ Ռամ. Կայս. Գանձարանի անունն Գ. Տուրբը ելս երգեցով ասանցեցաւ Ալեմի Տաճան Ռարաբիւն էֆենտիի հետ.

—Բուսական գեղասանն փերիին օրերս ծանուցանեցը մը նեղիայացաց Ռ. Դրան. Մանիֆեստի մասնաւորապես գեղասիեանց նարեցով ասի ծանուցանելու ոչ թէ Պարտանան խնդրան, այլ տարեան խնդրոյ մէջ կը վերքեր.

—Դանիրեի էֆենդին հերոյա լրագրը պարտ մը կը տիլ թէ Խարիպ Թեվֆիկ փաշա յանգիցեալ տարիի ամսոյ մէջ մեղրաբարոյ պիտի գայ իւր յարգանքները մատուցանելու համար Վեհ. Սուլթանին.

—Գանիրեանը կը յանձրա թէ 2.500 ղրշի յանձրամ Ա՛նգեր է գտանան գործոց նախարարութեան խորհրդական վեհ. վեհան էֆ.ի ամանգանին դրայ.

—Գերմանիէն յուսիկ. 12 թուակ կը հեռագրեն Տեղա լրագրոյն թէ, Աւստրիա և գերմանիա. հոգասակ Ռուսիոյ գաղափարին, որեցան են որ մասնաւորապէս նոա դեղենիցեալ թեան սասպարի լինի.

—Աղբիւրներուն կը գրեն թէ Հնանդանին թէ Շերեֆ փաշա կամ Ֆ տերի փաշա Խարիպի կողմէ ղրկուած. իրան պիտի անուանի, Դանի ԱՀՀ՞ մեր Մուսիթար փաշայի և Գրբ Հ. Ռուրքի մէջեւ սեղի ունենալիք բանակցութեանց.

—Չար ա՞Ի էրանգրի լրագրին է. ծանուցանէ թէ Դանի ԱՀՀմ Մուսիթար փաշա բարը հասանիթ և ծանուց սուրբն ազգեր է եղիցասարի ելեւմտից տեղերնու ինչեէն.

Ելեւմտից տեղերնն յիշեալ սանջարը պետք եղած բացարարութիւնները տալու պատասխան յանձներ է իւր խորհրդականին.

—Քարտերդցի Մարտիրոս անուն ան մը իրաւունքներն բնդունելու համար Կրան. դրծոց տեսչութեան գիմեր է.

—Ներսիսեան ԲէՀիի գեկ. ուսոյ հասարին է 101,000 Ռամ. սանի. այսինքն 84 տարուց նոյն ուսուցան հասարէն 6.000 սանի և 83 տարուց նոյնիսկերի հասարէն 19.870 սանի պակաս.

—Լուսատոյն ազգերներէ փոխուած տեղեկութիւնները նայելով մինչեւ 12/24 գեկտ. 74,669 դիւանը փոխադրուած են ի Մէլանիի.

—Աւստրիայ Ֆրանչիսքոս Ֆրէրիք կայսրի երկիթեայ Թագի պատասանիրեն Դ. կոդրը ասաւ Ալիքենարի Ռամ. գեղասանան նոխիկն գնուսարանի կցորդ հոգարարանս Մէկհէս էֆ.ի.

—Ցուսարիմն կը գրեն թէ Մէկհանն հրաման ղրեր է դիտուց ներքեւ առնուլ 16 տարեկանէն վեր եղող բոլոր երիտասարդները, որով կը յուսայ թէ պիտի կարենայ 30.000 հոգի բանեցնել նոր բանակի մը կազմելու.

—Նախիլեն կը գրեն թէ Նոյնմարդերեն յանձիր Ֆէնի անդ հասեր է.

—Մինիսթրի ԲէՀիի Գարիներեն նամիլեանց իրենեն. 4.500 ոսա ծրարանա դրուեցին Մեծ-Եղեցիի մէջ.

—Ինքնիդ իւր երկիսան թուով կը ծանուցանէ որ. թէեւ գեռ չի որոշուած թէ Սերբոյ և Գերմանիոյ մէջեւ կիրքերի հաղորդութեան բանակցութիւնը ուր տեղի պիտի ունենան. սակայն խիստ հաւանական կը համարուի որ երիտ. կողմն պատասխանները Գերմանիի մէջ պիտի խորհրդակցին.

—Բուսական Կարգոյ Մարտարան, Աւստ Ռուսանիոյ պատասանդանին Դ. կոդրը ասաւ Մէրիքիանա ձեռնոյ փաշայի նոյնպես այլ և այլ պատասանդաններ տուաւ. այն Լուսարարի սպասիոյ. որը ներքեւ էին Գարբիչի մէջ կատարուց պատերազմական գործերներու փոխեցուն.

—Լուսի մէջ մեր ամենան տարուցաւ կատարուման պատասանդ գրուցերնուն.

—Գարբիչի լրագիրը կը նկարեն լրագրոց տեղեկ ալ լորը թէ Գուսանիոյ գորը պիտի ժողովի յատակիկոյ գարձան.

—Թարգի յանիկ 12 թուակ մէջ կը կարդանք թէ Սեր Ի. Թարգիքի հրամանատարն չէ անիկ մարդարարդ գրաւ. Նշանեցնելու Սեր Ռիչիսոն Հարդ. որ Ի. Գրաց անդրանիկ գեղասանան գործերը կարգարի. գեռ չէ հրամարուած Գարբիչ փերդանուց.

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ 11 յունիս

Հանրապետութեան նախագահն պատրաստուելիս չարաչարութիւն կը յայտնէ Մերոնոսի և Լրեանի ժողովոյ դիմեն փրկելու յիներուն համար. Ցարտեղեան ֆուսուցիչներուն միութեան համար կը պիտի. և իր հաստատ թէ Ֆրանսայ Լիբերալիզ բարեր սիմանութիւնը կը փարիզ. Կը փրկանէ ընելով թէ Ֆրանսա այս փիրին ասարիներս մէջ հեղասանի է Լերանոյ խոսքերեան անվարար պատրաստեան.

Փարիզ 11 յունիս

Լրեանի. և Մերանոսի ժողովները լիարանոյ ծանուցանելն հանդանանեան պատրաստեցին. դեռ ասարարար այն հաստատեցին որ նախարարներն ասանիթերնիր կը յանձնարարեն և կը հաստատեն թէ Ֆրանսա իւր անոյ փրասարան է Լերանոյ խորհրդոյ մէջ.

Գ. Լերանոյ փրկարի հանդանանի քանի բանեցաս Սերանոսի ժողովի.

Լոնդոն 15 յունիս

Եղիպտոսի անդրանան հանդանոյ գործանարար Գ. Ելիզերի փարիզի անդրանան գեղասանան Ա. քարուսարար անասանցաս.

Մարտիս 15 յունիս

Գ. ոչ Գրիլոյ Գրաց Ցարանիսան գեղասան անասանցաս.

Հնանդանոյ կը յարանանէ ամրեն Ալեքսիսի մէջ և չրեանանցիներ.

Փարիզ 18 յունիս

Նախարարանան յարարարանիներն ոչարի կարգարանցաս Երեանի. և Մերանոսի ժողովոյ մէջ. Այս յարարարարանի կարամ կրնեն հանդանանան քանանանանան ասարարի հասանանց հարարանանց.

Ցարարարարանիները բարար գարանանասարաց ուղղանիս անանիներնիներ կը գանանիներ.

• Նիներեցաց և Գեղասանան բանանան բանիրը հասան չեր. բարց ամբ բանիրանանան իրարամ մը. նիները պարտի իր գարանանեն անանանեն գարար չեներ.

• Ներարարարեն հանարարանանիներնը գիրանեն հասանան ասանց գանանանանեն. իրանարանանեն ասանց գանանանանանանեն. բանարանանեն մինչեւ և այլ գիրարանանանեն.

• Գեղասանի արարարեն արանարանանիներնեն արանանանանեն և բարարանաներ գիրանեն լրեն.

• Մեր ասանանը գիրանեն հանանանանանեն եւ բարարաներ մէջ յարարանանեն հասար ասանց ասաներ ջրանաներ.

• Ես հանանար արարանանեներ ի՛ սանեներ. բարց գիրանեն գիրանեն մեր ասարարանարարանեներեն, անանանեն բարարարեն ասարարանանեն և Անանան. Թանարեն և Մարարարարարեն մէջ մեներարանանեներ կարարանանեն. »

Փարիզ 16 յունիս

Ցարանանի և Մարարարարարեն մէջեւ նիներ գարանանեներ գանարարարարաս.

Պէրլին 18 յունիս

Իրարանանանան ժողովը Աւստրիան և Ռուսանան հարարարարար

նորան. ասել էի ձիերս. Իմ ապրանքնած պարկշտի վրայ էր. նա վառեց և սկսեց հ-նգարամբեմբ ու ծանրությունս ձեռքս, ապրս չէր հասանում այն սեղքց և նա մատանցի որ գալցն խնդությունման համար մի այլ գլանի լուսաս ինձ, այլ իր ծքխանի կնոջ կը տար.

Հնոք անցաս ձեռքս պարգեցի. բայց իսկույն նա բաշնցի սեսնելով. որ նա կամը չանի գնա. եւս ինձ ասաս.-երբեք բառարգը կը սայ մը-սանցի նա և ապառեցի.

Վառարդն էլ անցաս. Ինա բարդանի ձիեց և ձգեց. սիրաս կասակությունից կարարվում էր. բարկությունից արասասելու պատրաստ էի. նիմ չանչի. անպիսան մարդ-մինչև նա ունեի, նա իրենը ցայլ լուսաս և միայա ինձնից էր ուզում ձիերս. իսկ երբ իմը հասաս. նա երեսս անգամ չէր նայում.- պապա-ն են և կ'գան բարեկամները... նիմ գաս. իմ ընկերցանները. արել էր ապրանքի բան - շատ անգամ էր նայել, որովհետև գիտեր. թե ինչ վաս բան է մի ժամ սասնց ձիերս մնալը . . . ամ, նա ոչ բացէն մասաց սանն ինչ. մասայ հոգնությունս. մեր. սամարդ լինելու և վերլուսանանն ինչ մասանցի մնաց ձիերս վրայ էի մասանում և սիրաս սասակի կասկածում էր. ապ. մարմնանան ազգությունը կրճում էր սիրաս և նա պատրաստ էի այդ բարկին ապանել երիտասարդին. սանելու համար նորանից իր ձիերս.- նիմ ծանուցի սեղ լիներ. գիրարդարար մենք ծանուցի սեղ չլինք. գիրարդարար նմ սասում. որովհետև այդ բարկին իմ արանցս արիան էր կասում և նա խնդրեր նման,- սրբեցցի նման լի քայլում...

Անցաս եկա ամասար ժամ նասանիքը կիսում էր. սեսրանանս գլուգանում և նա չեմ մասանում. որ ամբարդ որը հայ լեռի կերել - այլ. միկ ասա ժամն եկա է. որ լեռ ձիերս. Մի հայնցը նդեցի կարանանի վրայ. լրաս կոզմից ծանր էր բարձանում, ամենքն էլ ձիասում էին . . . նա հանարեայ միկ խնդիրցայ. վաղեցի մի կայ և կեցաս գլուցնի Առարի մոտ և անձկությամբ նրա լիրանի մեջի ձիասանն էն նայում չը հանարեանելով գնա. նա ինձ ասեցաս. որ նարանից գանի լիրանի կանչ ձիասաս ապրիմ. . . Առարն նայեց գնցիս. ձեր էր. փարանած և գալցի իսկ ընկնան էր նայել մի ժամանակ իմ գրությունս մեջ. որովհետև հասկացաս միկ ինչ նմ սրանցցրվա միանգամ փաստացած կանչ ձիասանի ապրանքը... նա ասի. նա գասարկեց լիրանը. լեցրեց ձիասանով և ինձ ասաս. վաճեցի և ասՀ... մի ձիերով մասացայ իմ ասձեն հոգսերը... խելրը գլուխս եկաս և այդ գասն ձգանանցաս. որ այն բարկին պատրաստ էի ձեռնամարտել ձեզ հետ. միկ գաս հանարձակությունը տալ միկ մեղքը ասելի քաղցր է.

Ներկանությունիս յայտնվելը մասացայ. նա գիգանանման մի նյան իսկ ցայլ լասաս. այլ

—Սրեցի ձիասանդ վերցնել է, հայրցեց գգուելի ձայնով.

—Ա.յ՝ գուլցի նա ապաս և լիանչ ձիերով.- երբու ժամ առալ վերադասս. որովհետև այդ երկասանցրերը իմ ձիասանդ. ինձնից չասա ձիասմ.

—Ուզում էին քեզնից.

—Այո՛. մեկս. եկա ժամ մի անգամ՝ նա ասաս էի . . .

—Իսկ նորա այժմ քեզ ձիերս լեռն ասաս.

—Ա՛յ. ասացի նա. նա ձիերց իր գասանդ ձիասանդից՝ գլուցիկի եկաս իսկ լասաս ինձ.

—Նրա գասրինները՝ նա. վնասց Առարին-գալ լաս նա վարանել. իսկ նա նոցա նման չեմ վարանել. գանի որ ուզիմ կը ձիերս մասանի. իսկ երբ վերադասս- Ինձանանի սրբեցնի է...

Գարդն սանմ. գարձաներ. նա պատրաստ էի այդ կնոջասս Առարի բերանը հանարելու. նիմ լսանալի և չէ՛ էի.

Նա ինձ՝ մեկս ձիերս ասաս. մենք մի գիրարդ գիգ. ուր նա յայտնեցս. որ վերադասս ձիասանարս. մենք լեռանցի.- Ցանկանանանանի քարան և անձանկ ճանապարհներով էինք գալլում. ամ մի բնանկությունն չը կար մեր ճանապարհի վրայ.

Եռ ձեզնս մեկ՝ չէի գալ. Երբ այդ ապրարարությունը լսեցի. որովհետև նա ինձ ասաս. իր ասարանի վերլին Առարդը և նա այդ բարկին գնա. եւս ձիասմ էի ՀՀասաս ոգորանի էն ասելով իր նման. բայց երբ անցաս կեռ ժամ. լիսայ մի ժամ եւս գալցի. որ կորձնա մի բան էի կորցրել և մեկս անհանգիստ էի . . .

Գնա եւս այդ ձեզությունը ամբան գգալի չէր . . . անպիսան երիտասարդը մի քանի անգամ ձիերս իմ ասելու և չպատանեց մի անգամ. որ նա գ'ունէ մի բերան ձիերս ասարարկեր.

Ամբաս կեռ ժամ եւս ցանկանալու ունէի ձիերս. երբեմն ասարարս մեմանցել սկսեցին. Ինքնին սարանանա մասան էի. բայց ոչ ոք գանուեցաս. որ ինձ մի ձիասանդ ասարարկեր. ի վերջոյ մասեցայ երիտասարդին և ասացի ասպասանց ձայնով.

—Սիմոն, ինդրեսմ վերդ ինչ ձերեկու սայր ինձ.

—Ինչ որ ուզիմ ինձ հանգիս կը բարեսիրանայ. պատասխանեց կասարարդ.

Նա լսեցի. գգացի սասակի սարսիսներ հարիրեր . . . բայց գասք ասացէր. ձիս՝ գարձաներ. ՝ երբ կա լեռնի է գիմանայ . . .

Մասնցայ մի քիչ գ-հայ և ինդրեցի մի բացանի. այս. կասարարեայ մարացկանի ձեռքովՀեցեր. նա այդ մինչև գնանին անցնի ուզիլ լաս էր . . . հնարայ և ապրեցցի նման արարանելով էի հնանեսում կարանանի . . . անցաս կեռ ժամ նա . . . այլ նա անկարելի նգաս գիմանայ, այլ նա ոչնչ էի գգում ամենչասամ . . . ամեն ինչ. մեջսի մեջ գասաս էր նրանում ապրիս . . . վերցնի մի Առարի մոտ և հայցիս կարարցայ խոսվել.

—Գարդ . . .

—Ինչ կայ . . . հարցրեց նա կասարարմամբ.

Նա նայեցի նորա վարդերի գեմանն և անանելով նորա ասարանցցոնցի հայեցարը, վախից չկարանալով մի իսոք իսկ ասելանցնելու քաղաքեցի . . . սասակի վախաս և գգալան էի գարձել. սասանրաս անգարար նեղսում էր ինձ.

—Ի սեր Աստծոյ . . . գալցի մի ուրիշին. ինձ ձիասանս ասեք - Ես նա մի քանի քանի ձգեց և հեռացաս ասանց պատասխանելու. միկ ամանից և միկ լսեցնելուց. այլ եւս անկարող լինելով գիմանալ . . . արարանի և ասպասս գնանի վառեցցայ . . . .

Երբ ուշքի եկայ. ընդարձասած էի սարդի կարանանով . . . Նորանից մեկը ասաս ինձ մի գրանիկ. գասցանելու ձեռքս ասաք. վառեցի և մի ասանցանվելու. եկաք ձիերցի . . . այնքան գասցը էր. որ ոչ մի ժամանակ ձիասանի ասարանի ասցրան գասցրությունը չէի գասցել. Երբ լսեցցի. իմ ոգու վերասացայ. ասարի եկայ և մնասելով որ այդ գեմը. յանմի ինձ-կարող էր կրնանալ . . . ձիդ գարձեցի երբ ձիերս վասաքս գասկը էր. ջրի էի վասգասի և յանգասեցցայ մինչև վան ձգել ինձ. որ շարունակեցի ձիերը.

Բայց ոչնչաք էր քանցիլ այդ մարդիները. որ ինձ կասգ էր հասասարցնել ասանցնի գասցանելի գասցանելու . . . .

Ես գիմեցի մի քանցի.

—Ինչ ասանցի ձեռքս ասեցի. հարցրեց նա փորը ինչ մասանցելս ցայայ.

—կայ. պատասխանեցի նա զարմացած-ինչու՝ համար է.

—Նա ասանց պատասխանելու հարցրեց

—Որքան քանի գրամ ես ձրքասում.

—15 գրամ . . .

Նա կշռեց 15 գրամնոց մի կաբեն և ինձ ասաց.

—Ամեն որ այս կաբենի չափով նոսա կը կշռես ձիասանը և ասա մի գիծ քաշելով սես սասակաի վրայ կը չարունակես ձիերը . . . մի ամսվա անգգայարեն կ'ազատուես ձիասանցից.

Նոսա ձիասանցի բարիքի վերայ, բայց շատով նորա խելքը միջոցը ինձ ազատեց. այդ մարդիներից. ահա միկ ինչպես.

Զե՛ որ կասեինը մասքսանի և նա կլսի չանի իրր նորանով կեռանելով ձիասասս. որը մի գիծ էի քաշում սասակաի վերայ միկ կասեինը գասկասում էր. միկ նորա քաղը և միկ՝ ձիասանցը որ ըստ որի նորանում էր անգգայարեն.

Մի անգ ցայայ կասեինի չափը մեկ գրամ էր և ես այդ. որը երբ մի գրամ միայն ձիասանս ձիերցի-բաս. կանցայ.

Հենց որ ցայայ կասեինը լցնցաս. իսկ ես բարդրվեցի ազատասած էի այդ. մարդիներից.

Ա.յժմ ես լեռ ձիասմ այլ եւս. գարձաներ-գասցանց բնչպես. խորհուրդ կը տայի գիմել իմ ասանցանած միջոցին նրանց միայն կասեր մի մարդիներից և ձիասանց ազատուել.

Զե՛ որ երբեմ մը ձիասքը կենդանան գիտայը մը չէ . . . .

Ա. ԳԱՐԵՂԻՆ

— 180 —

ընանանը մը կասգեցով. մինչ ես՝ ի ձայն թրմրելի և չեմանդարս՝ նը հնաներ էի ուր ասասցան գրարին. որ թանանի երերեն ալ իր ալ կը գասնցանի գեղը. ասանը. հայրը. մայրը. եղբայրներն. քույրերը. բարեկամներն. ի մի բան. բանանին գանցանասանը.

«Գնանա գ-ասել ինքներն մեկ գասանցանի ալ գանասաց գիտնար մը բանան գրանան բնանը. նը ասրբ ասր որ կանաց. թեպետ որ կանաց. երբ որ կանաց։ Ամ գնկցեր թեպետ գ'ասանի բանասանել գնց միկ ասրան թասանցայ՝ երբ գեղերեն Մասալեն բանս ասեցաս և բասալ ինձ հնանեսալ գասանցայ բասանցը գանց. մինչ ես ասասասաս գասանցայ ասրբ ես բասանցան ասասալ հասրս բանանի. «Ամեն. ինքցարս մեկնան ե. ալ. ինչ ասասհանաս մեր հասասասան բարեկամաս ինանան և խասգասանանան ասրբերը գիտի գնեն. Լսել ինձ. թեպե՛ն կը հարաներ Մեսրեքի կնեն. և թեպե՛ն գ'ասելք խասանը նորա գնասանեցնան բասգասը գիտի գնեն. Ցասանասաց չասցնց ձեզ հետ անասանանալ. նա ասեմ ասրբի մը հետ ասասանանցայ է և գասր չկը գնասր գասն գասանցայ ընեն. բասանի ինչրաս գասն գասանցայ. գասանանանցայ գասանցայ գասանցայ գասանցայ. գասանանանցայ գասանցայ գասանցայ գաս

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑ 1886

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑ ՄԻՈՒՍԻՍՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՏՊԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՎԱՐՇԱՊԱՏ
(ՍԻՍԻԱՆ)

Գին 3 Դրամ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Օրացոյց եւ Դաշտանագիրք. — Տարեգրք Նշանագրաց եւ Գուշակութեանց. Վերնագրաց. — Ամսոյ Օրամեջ. — Աստղագիտական գրագրութիւն. — Նշանագրաց Բ. Դրամ. — Մեծ գրագրութիւն մեղրագրաց. — Հրամանագրաց բանագրաց. — Կանոնագրաց. Ուրբաթան, եւ Ամիսներեան նամակաց. — Աստուածաշնչեան նամակաց. — Ծանուցակ գրագրաց. — Գրագրութիւն եւ Ազգագրաց. — Ամանակ գրագրաց. — Դիտարան եւ Հաշուարան սուրբ Տէրութեանց իւրոց. Գոյն. — Վիճակագրութիւն Թուղթոց. — Հայապէսի տարեմուտներ եւ դիւրանկար Ամանակաց գրագրաց. — Հայաբանութիւն Հայոց. — Ներգրանքի Վարչութիւն Հայոց Թուղթոց. — Ազգային Ընդ. Ժողով. — Աստիճանաւոր Վիճակք Գարդարարքեան կ. Գրագ. — Վիճակք Դրագրանց, Սիմիոնիոց. Ազգեանոց եւ այլն. — Մայրաքաղաք. — Վանքագրք. — Վանականք. — Վիճակագրութիւն կ. Գրագ Քաղաքին. — Բարեգործական եւ կրթական հաստատութիւնք. — Վիճակք եւ վիճակ բիւրաստան. եւ Գարշանան եւ Հեղեռնան. — Հայոցի տարեմուտներ եւ դրագրանք եւ Ազգեանք. — Գարշանան Ամանեան եւ տարբ գրագրանց. — Աբրահամագիրք. — Լուսիցիք եւ պարբերական հրատարակութիւնք գրանցան անվանց. — Պարբերական գրագրաց. — Վիճակագրական ցուցակք հանեան պետութեանց. — Ծանուցմունք.

Խմբագրատեղին է Տպագրատան գրասենեակ, Ռանկիսեան խաան, կ. Պոլիս

ԾԱՆՈՒՑ. — Մեր տարուան ապրանքները ոչ 500 էջերեան Նոտան է՝ նեղութիւն տալիս ամէն ընդունող իւր գիրքն էջերդրելուն տեղադրելու դիւրութեան համար, ասանց բան բան տալու.

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՇԱՆԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս. Թաշքիզ Խան. թիւ 39
ՍԻՍԻԱՆ ԳԻՐ ԳՐԻՉԸ

Ամ մը վաճառատան որ 1883 տարուան. Ին հաստատած է. մի քանի նախագ ձեռնարկներու անյոգնաբեռնան վրայ շատերու գրագրուած վարձեցաց հանդարտ. ցարտ ի ինչուանոգրութիւն բարեգործութիւնք. ուրեմն մ՝նայ կը վերահաստատած է. Հայոց ամէն պատասխաներ գործի ընդունելութիւն ունի, և կրնայ յանուն ստանիլ զարն ու զարդարանել նիւթ ինչ շատ գեղեցիկներու միջոցներ.

Ապագային հաստատելով որ տարբեր մենախնամեան հանձնուած որ և է գործի ի հայս զարգացումն ցոյցի վարձարերի է ազգասիրական դիտաւորութիւն ազգասիրաց, յուսալով եմ թէ որ քան զքան տաուել հոգ. ի՞նչ բնդունելութեան պիտի արժանանամ սիրելի ազգայնոցս կոչմանէ.

Վաճառատան մէջ կը ծախուի դասեան թանկի. փարը թէ մեծ յանձնակատարեանս. Ներարկելի վերաբերեալ ամէն տեսակ բնարեր ապրանք.

Մեր. Ներսիսեան

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ի. Ե՞ՊԼՐԱՐԵԱՆ

ՄԱՐԳԻԿ ԵՒ ԻՐԻ

ԿԱՐԳԱՆ ՍԻ ԴԱՍՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆԱՆ

Նոր գրքոյկն մէջ, որ առաջի բան 500 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամէն ծանօթութիւններն, հրահանգներն ու պատուէրներն, որք հարիւրաւոր են հիւանդագոյ պէտք եղած բնակութիւնն դանդաղան գեղգեղացն պատաղուսացնելու համար. բժշկութիւնն գործածելու և մանաւանդ յանձնարարական պատանուցաց մեջեցիներ հարկ ունենալու. Ապա պարտականութիւնք մեծ հասարակութիւն մը մասնաբանելու կարգուած է ու Հայ բնակիչաց մէջ որոց բաղդ մը գերկիրներ ապրելու ստիպուած են. կը գտնուին ամենաբնութիւններ և սիրարիր, որք գեղաց մեծ ազգեցիկ պատասխան կը լինին.

Ներգրաւուելոյն է Արամեան գրքաստանը, կը ծախուի բոլոր Հայ գրքավաճառաց և Գ. Վերսի քով ի Բերա. Գին 1 մէճիտ.

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ՁԻՐՕՍԱՐԱՆ

ՄԱՆՈՒՇԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐՈՎ ԳԻՐՔԵՐ

56 Գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն գրագրքերը ասկոյ առանձ հրատարակեալ ՊԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆ ԿԱՆՑ ԳԻՐՔԻՆ ը. մնան է. և կը պարունակէ մանկական երգեր, կարճ հրատարակներ, առասանիներ, սատանիներ և փոքր պատմութիւններ.

Գինն 2 գանձական

Կ. փանտակ Մարգարեան գրքաստանը. Մեծման փողոց. գրքոյս հանար 80 15 զարշ կը լինի.

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱԼԻԵԼԻՆԷ Ի ՀԱՅ ԹՈՒՐՔԱՍՏԱՆԻ

Ի ԳԼԽՍ ԱՀԷՍՏՈՅ ՀԱՐՅԱՐԱՆՈՑ

Հարեանց

Ն. Ք. ԳԼԻՍԿԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
(Գերմանիա)

Ոչ գրագրքերդ պատրաստուած է քարտուղարի նոր եղանակով գրուածքներ մի. որ կուգայ մեր ազգային փարտարանց մէջ Գալիլիոյն ուսումնասիրութեան նպատակն լեզուախնդիր և մինչև հիմնոյ գործածուած գրագրքերն ի հին գրութիւնն վանել որք գեղեցիկ ազգերուն գիրքերու թարգմանութիւններ ընծայելու. նորա ասելիներ քաղաքական լեզուին մէջ զոր ամենայնի ուսումնիր ինքն հանար բարեբարեկամ մն լեզու. բանի հանգամանի ի գրագրութեան գործն. Ամենայն ոչ ամենայն ոչ ամենայն ոչ